

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ”
BUCUREȘTI
GRIVITEI 23

CUPON
Nr. 1-10

10 cupoane, împreună cu lei 40, dau dreptul la o poliță A. M. „UNIVERSUL”, grupa copii și școlari, de lei 50.000 cu 2 numere de premii de 10.000 lei și 6 numere de premii de 5000 lei

Cu începutul 1 Octombrie 1933
cu participarea la tragerea specială ce se va organiza pentru ei, separat de ceilalți asigurați.

Blănăria B.SPETNER
din Chișinău casa fondată în 1849

Anunță onorata clientelă că a deschis un

Magazin de Blănărie în Strada Oituz No. 3

Cu un bogat asortiment de Blănuri fine

Prețurile cele mai convenabile.

Dr. ERACLIE STERIAN
Post intern și medic cu concurs al Eforiei Spitalului Civil din București, membru coresp. al Soc. de Urologie din Berlin. Specializat în Paris în boala: Gonoré-Ūrinare și Ginecologie. Consultărilor de la 1-3 și 6-8. Str. Bibescu-Vodă No. 1-3, București I. Intrare și prin Str. Sf. Ecaterina No. 1.

Dr. Alex. Mirea
a reușit consultările și tratamentele Electro-medice pentru Maladii interne, reumatice, neuroase în Institutul său din B-dul Carol I colț cu Str. Italia; 9-12; 4-7.

Dr. G. CUCOS
Specializat în Paris
Vindecă radical nămol și înjecții VARICE, ulcere și exeme varicoase HEMOROIZI trănji.

Neuralgii, SCIATICA Lumbago Boli de piele și sifilis. Cons. 8-7 Cal. Rahovei 36. Telef. 3-04/82. P. stradal gratuit: Luni și Joi 2-4

BOLILE SEXUALE
IMPOWENTA, ONANIA, consoale, cele canalicule, reținuție, spermatozoa, blenoragie, bărbăni, meli, vindecă electroterapie DIATERMIE

DOCTORUL CHIVICI
Cons. 8-1 și 5-8. Măgior 74, etaj I (în fața grădinii Sf. Gheorghe). Intrare discretă. Telef. 340/08.

Doctorul MITULESCU
Fost colaborator la Institutul de Tuberculoză al prof. Koch, Berlin. Medic șef al Preventoriului „Gr. Alexandru” și Specialist în boala de plămâni, de conștientul și face examinări cu razele Röntgen, în strada OITUZ nr. 19. ET. I, între orele 10-12 și 4-6 p.m. (afară de Duminică). Instalatie specială pentru Teleradiografie pulmonară. Telefon 3/21/25.

BLENORAGIA
PROSTATITA VINDECA
ovariile blen.

Dr. TULIU BLANC (femei 8-12-2-8) Str. Popa Tatu No. 6 lângă Căminul Grădini pentru strazi de 5-6 p.m.

Policlinica VIAȚA
București, Calea Grivitei 107
se tratează BLENORAGIA, SIFILISUL și BOALELE DE FEMEII DIATERMIE — ULTRAVIOLETE
Consultă toată ziua 4/17

BARBATHI NEPUTINCIOȘI (IMPOWENTI)
Slăbiți de vârstă, exces sau boala la orice vârstă se vindecă repede prin **UZAJ EXTERN** simplu cu preparatul **„RADIOPHAN”** experimentat de laboratorul de stat din Berlin. Aprobare de onor Consiliu Sanitar Superior. De vânzare la Farmacii. Prospect sub discrețiune, contra 10 lei mărci, trimite. Căsuța poștală No. 241. București I. 92/6

Cală în ILUSTRATUNEA ROMÂNĂ

Faimoasele bălăuri pariziene — Majestatea Sa femeia în splendoare — Scandaluri financiare — Dela Lūwenstein la Kreuger —

Un mare reportaj, din bălăile noastre: **REGELE BALȚILOR** de Ion Tic

Înima nu mai are secrete Descoperirile de mâine

ZELIO

Mijlocul cel mai eficient pentru distrugerea șobolanilor și șoarecilor. Cereți nume! **ZELIO**.

MEMENTO

Pentru distrugerea rapidă a păduchilor de lemn și a paraziților de tot felul întrebuințați numai **CERTAS**.

CALENDAR
Luni, 18 Sept.
Ort.: Cuviosul Eusebiu Episcopul Gortinei.
Cat.: Sf. Iosif Cupertino.
Prot.: Sf. Iosif.
Evreii: 28 Elul 5693.
Mahomedani: 26 Gemadi-el-Aver 1362.

Răsăritul soarelui 6. Apusul soarelui 10.21.

RADIO
LUNI, 18 SEPTEMBRIE
București 394 m. 12 kw.
Feldseara-Brasov Experimental 1276 m. 8.750 kw.

Dr. I. MIGDAL
dela Facultatea de Medicină din Berlin
Impotență sexuală
Tratament absolut nou. Onorariu după vindecare.
Boli genito-ur.
Bulei, Eritreia 38. Cons. 10-2-4-8. Tel. Dom. 2-33-92.

Dr. ANA ALESKE
SPECIALISTA DIN STRAINATATE CU EXPERIENȚA VECHIE
BOLI DE FEMEII și MAMOS BOLI VENERICE
Electroterapie, Băi electrice, DIATERMIE, Operațiuni. Funcționarii și meseriași au reducere. Consultărilor de la 1-3 și 6-8. B-vardul Maria 2 colț cu Bărăție

Doctorul FERARU
Mamos specialist din Viena
Boli de Femeii-Operațiuni
Consult 4-8 p.m. Bulevardul Carol 21. Telefon 2-2169 45

Dr. GRUBARG
f. medic de spital —
Genito-Ūrinare - Sifilis BOLI DE FEMEII
Blenoragii și complicațiile ei
Impotență sexuală
Electroterapie, Diatermie, Analize. Consult. 11-2 și 5-8, doamne 4-5. Reducere p. funcționari și meseriași. Bulev. Carol 43, colț Calea Moșilor.

La cabinetul medicat „SALVATOR”, vechii specialiști din 1900 vindecă radical și fără durere

BLENORAGIA
CRONICA, prostatică, meli, te, ovarice, prin curenti electrice de diatermie (Dr. Roucyro) Electroizita prin ură stricte

Boale de Piele și Sifilis
Controlul diagnosticului prin ANALIZA SANGELUI (reacții Wassermann, Nechit, Rhein, ULTRAMICROSCOPIC p. cunoașterea șancrului diliturii Cons. 11-1 și 6-9, tel. 333/81 9. PASAGIUL ROMAN 9 Aproape Palatului Regal București Intrare discretă

Citiți „Biblioteca agricolă a ziarului Universul”

TESTA

COMBATE PLĂCUT SI BINE LA PLAJĂ-MARE-MUNTE.
RĂCELI-NEVRALGII-JUNGHIIURI-MIGRENE.

Intâmplări din Capitală

Arestarea unui falsificator de monede

În str. Logofătii Tântu 32, locuiau într-o cameră, David Note și Beru Berovicov doi pierde-vară, despre cari ni-meni nu știa din ce trăia. Trăiau însă destul de bine. Mai ales Note făcea cheltuieli cam mari și totdeauna avea la el câteva mii de lei. Joi noaptea, Note a venit mai târziu acasă și s-a culcat. Dimineață când și-a făcut revizia portmoneului, a constatat cu surprindere dispariția unei bancnote de 1000 lei.

Cine putea fi hoțul? De sigur numai Berovicov, care plecase din dimineața de acasă, — se gândi Note și se duse drept la poliție, unde l-a reclamat.

Efectul reclamației a fost însă contrariu așteptărilor sale, căci în loc să fie arestat preținșul lui, a fost arestat el.

Accidentul de peșos. București-Ploiești

— O motocicletă se ciocnește cu o camionetă. — Doi răniți.

Pe șoseaua București-Ploiești, în apropierea Otopenilor, s'a întâmplat astăzi un accident destul de grav.

O motocicletă, care venea cu viteza de Ploiești, condusă de Gheorghe Bogaciu, funcționar, cu locuința în bulev. Domniei 39, s'a oprit deodată în fața cu o camionetă, care venea din direcție opusă, având o viteză tot atât de mare.

Zăpăcindu-se amândoi conducătorii, vehiculele s'au ciocnit și s'au dat peste cap.

Mal ales motociclistul. Conducătorul ei, în rostogolire, a fost rănit mai grav la cap și la piciorul stâng.

Iar o pasageră din camionetă, d-na Becker, s'a ales deosemeni pe numeroase leziuni pe corp.

Amândoi răniți au fost transportați la spitalul Filantropia.

Incendii

Un început de incendiu s'a declarat ieri dim. la școala de fier, din str. Sf. Ion Moși 23.

Dela un coș defect, a luat foc tavaniul unei camere.

Sosind postul de pompieri, focul a fost repede stins.

Aseară, la ora 11 și jumătate, a izbucnit un foc la metlurgia „Rahova”, din str. Emigranților 22, proprietatea d-lui Samt Leib.

Făcările s'au întins dela o sobă de fier, care se afla instalată în atelierul de nișel și dela etajul întâi, cuprindând dușumeaua.

Vechinii au anunțat pompierii și la locul nenorocirii s'au dus pompierii postului „Cent al șase” sub comanda d-lui locot. Grosescu.

Tocmai în clipa când focul se urcase în camera incendiată, pentru a dirija operațiile de stingere, dușumeaua s'a prăbușit și conducătorul pompierilor, în cădere, s'a ales cu câteva răni pe corp.

El a fost pansat la o farmacie din apropiere.

După o oră de muncă, focul a fost stins.

Accident mortal de tren

La depozitul de lemne Teiler, din șos. Gării Obor 21, s'a întâmplat ieri un accident mortal, în următoarele împrejurări:

Pe când muncitorul lăncu Nicolae Leșin, din com. Sudeji (Dâmbovița), se afla lângă o stivă cu lemne, două vagoane din garnitura unui tren ce mergea pe acolo au sariț deodată, prinzându-l pe muncitor între vagoane și lemne și zdrobindu-l capul.

Nefericitul a murit imediat.

Garnitura trenului era manevrată de locomotivă nr. 7318, condusă de mecanicul Andrei Tane.

Deschiderea nouii anșcolare în Sibiu

16 Septembrie

Eri la ora 9 regimente de școlari s'au îndreptat, sub fluturarea steagurilor, în ordine exemplară, spre catedrala Mitropoliei. Aici în fața tuturor elevilor de la școlile secundare și profesionale cât și a corpului didactic s'a slujit la serviciu religios. În urmă fiecare școală și-a primit în sala festivă generațiile tinere de școlari și școlărițe, unde directorii au ținut cuvântările obișnuite de început de an școlar și au citit dispozițiile regulamentului școlar.

Subliniem că inscrierile în clasa I-a a liceului Gh. Lazăr sunt cu mult mai numeroase de cât în anii trecuți.

Școala sup. de comerț pentru băieți poartă de acum înaintea numelui „Visarion Roman” în amintirea genosului fondator al celui mai important institut bancar al Ardealului, dela marea căruia s'a sărbătorit în Iulie a. c., primul centenar.

Propaganda tinerilor germani în jud. Hunedoara

Dena 15 Sept.

Iu țara noastră ospitalieră au intrat ieri o mulțime de tineri germani, discipoli de al lui Hitler, cari au colindat toate orașele din România locuite de germani, unde aceștia au aranjat festivaluri, concerturi și serbări, preamurind ideea pangermană în cămășile lor albastre.

— xox —

DELA BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Primim următoarele:

În conformitate cu art. 19 din regulamentul de aplicare al legii pentru comerțul de devize, se atrage atențiunea publicului, că importul cuponelor, efectelor, acțiunilor și oricăror valori mobiliare românești sau străine, nu se poate face fără autorizarea prealabilă a Băncii Naționale a României.

Autoritățile vamale, în conformitate cu legea, vor confiscă valorile importate, fără autorizățiunile prevăzute.

SITUAȚIA CERERILOR DE DEVIZE ÎN LUNA AUGUST 1933

Devize solicitate în total, lei 439.236.295 din care s'au aprobat devize pentru lei 397 mil. oane 520.303 sau 90% și s'au respins devize pentru lei 41 milioane 715.993 sau 10%. Total lei 439.236.295 sau 100%.

Banca Națională a României, spre a împiedeca accesul în birourile sale, a intermediarilor sau procuriștilor improvizati, a decis, că nu pot prezenta cereri de devize sau urmări rezultatul lor decât solicitanții personal, sau prin procuriștii lor, cari pentru firmele comerciale și industriale, trebuie să facă parte dintre angajații întreprinderii, trecuți în statul lunar de plata salariilor.

Banca Națională aduce din nou la cunoștința comercianților și industriașilor, că, la gherilele ei pot depune și urmări personal sau prin procuratori, cari nu pot fi decât funcționari proprii ai firmelor, orice cerere de devize care se va rezolva în ordinea intrării fără considerate de persoane.

Banca Națională a României, sfătuiește de a nu se face de servicii costisitoare ale intermediarilor cari nu fac altceva, decât să speculeze buna lor credință.

Cererile prezentate astfel nu se vor primi.

FORMULE GOALE — VORBE ÎN VÂNT

— Urmare din pagina I-a —

putem explica că a putut imagina un plan de „circulație a muncii naționale” în cadrul unei monete anarhizate prin așa zisa restabilizare.

Când moneta unei economii naționale este despărțită de aur în mod arbitrar (câci nici un guvernament nu poate stabili valoarea față de aur, fără o verificare inteligentă cu realitatea economică), mai poate asigura ea circulația muncii naționale?

Când prăbușirea sau în orice caz fluctuațiunile preturilor, datorite unor complicate cauze economice, nu sunt nicăieri oprite și, în orice caz, nu li se cunoaște nici amplitudinea nici intensitatea lor în viitor, d. Ion Mihalache dorește să stabilească o nouă valoare a monetei față de aur, și apoi cu o astfel de monedă nedăruită și fără temelie serioasă, speră să invie viziunea economică?

Se poate imagina viața economică normală și prosperă cu preturi și monedă variabilă? Se mai poate face calcule de rentabilitate, când preturile de cost și preturile de vânzare sunt în permanentă fluctuație?

Ma există capitalist și întreprinzători care să riste o acțiune economică plină de riscuri, când lipsește unitatea de măsură certă cu care să se elaboreze un plan de activitate și să se pună apoi în aplicare?

Când „soluția monetară” a restabilizării” va fi produs (în mod hipotetic) atâtea incalculabile pierderi în substanța averilor fiecăruia cetățean, mai se poate aștepta o viață nouă economică?

Dar când capitalurile mobiliare sunt reduse la nimic toată, când spiritul de economie este paralizat și descurajat, când nesiguranta zilei de mâine ne frământă în toate taturile, vor exista oricând inițiative și obliga la rezervă pe orice om cu judecată și prevedere, se mai poate vorbi de o sporire a vieții economice în viitor?

Ce sunt formulele acestea goale, vorbele acestea în vânt, cu care se pot otrăvi mințile și sufletele unei națiuni întregi?

Dar d. Ion Mihalache nu se oprește aici.

D-asa vorbește și de o acțiune constructivă a statului, tot în vederea reînviării vieții economice. Dar își aduce aminte că fără bani, fără capitaluri, o astfel de acțiune este imposibilă.

Fără săvârșire, gâzește și pentru aceasta o soluție simplă, ideală, la care nimeni nu s'a gândit până la d-nea. Statul se va imprumuta direct sau indirect dela Banca Națională, căci ar mai avea în bugetul C. A. M. vreun miliard de lei venit negat, cu care să garanteze eventualele angajări.

Cred că o asemenea formulă le depășește pe toate. Dacă, după toate călătoriile ce a întreprins în strălăutate și după toate întrevederile avute cu oameni mari și vrâmi, aceasta a putut să învețe d. Mihalache din strălăutate, nu-mi rămâne decât să-l felicit cu toată căldura. Este absolut indicat, să conduză un mare partid în țara noastră și este și mai indicat să prezideze un guvern, spre fericirea nației.

Știu că d. Ion Mihalache are o bună prietenie pentru d. Ion Răducanu, colegul meu dela Academia comercială. Nu l-a explicat nici odată d. Răducanu, că o Bancă de asigurare nu poate creia capitaluri? Că restul unei Banca de emisiune este de a creia semne monetare pe temeliul unor titluri de credit, care dovedesc existența unor bunuri în circulație? Că atunci când statul solicită Banca de

emisiune să-i acorde credite, pește limite rezonabile, cu scopul trecătoare, aceasta echivalează cu inflația și că inflația indică separarea monetei față de aur și de o instabilitate de valoare a monetei? Ce fel de „restabilizare” mai vrea să facă d. Ion Mihalache, ce fel de raport nou vrea d-nea să stabilească între lei și aur, dacă Banca Națională va deveni o bancă de credit cu „capitaluri” create de o tipografie?

Asemenea păreri și „soluții” nici nu mai merită a fi discutate. D. Ion Mihalache s'a slătușit definitiv între oamenii noștri politici, ca un mare, neînțelegând absolut nimic din complexitatea problemelor economice și monetare, vrea totuși să dea țării un program nou pe care apoi să-l plimbe prin toate plămăriturile, spre a recolta laftine și simpatizii adeseori. O astfel de intenție nu poate fi îndreptățită, juns demascată pe cât trebuie să fie de energic condamnată.

Dacă vice-președintele partidului național-tărănesc nu cunoaște și nu înțelege problemele economice și monetare, nu încapă supăraș și țara va pierde nimic. Sunt alții care, neînțelegând absolut nimic din complexitatea problemelor economice și monetare, vrea totuși să dea țării un program nou pe care apoi să-l plimbe prin toate plămăriturile, spre a recolta laftine și simpatizii adeseori. O astfel de intenție nu poate fi îndreptățită, juns demascată pe cât trebuie să fie de energic condamnată.

Tara noastră, cu greutățile prin care trece, nu are nevoie azi să mai fie îndochinată, cu tot felul de ereli, într-un moment când fiecare cetățean trebuie să dea dovadă de cum-păneală, lungă judecată și a-cel spirit de ordine morală, fără de care nu putem leși la liman. Teoreticienii și creatorii de sisteme economice noi nu ne trebuiesc. Mai ales când a-celți teoreticieni de ocazie nău nu emnos problemele asupra cărora se pronunță. Dacă se considera reformatori, să-și aplice reformele pe aversea lor și pe răspunderea lor, nu pe a-versea atător oameni harnici, cinstiți și cuminți din această țară.

Închid acum aceste câteva observațiuni ce am avut de făcut pe marginea discursului dela Cămpulung, ținut de d. Ion Mihalache.

Mulțumesc direcțiunii ziarului „Universul” că a bine-voluț să-mi îngăduie a publica aceste câteva articule într-un cotidian care ajunge în mâna a sute de mii de oameni. Am urmărit prin aceste articule să lămuresc opinia publică asupra tuturor erorilor emise de un om politic, care înțelege să joace un rol de seamă în țara noastră.

Sunt încredințat că toți oamenii cu judecată și cu bun simț au apreciat la justă valoare formulele d-lui Ion Mihalache și au taxat cum se cuvine atitudinea unui personagiu politic de importanță vicepreședintelui partidului național-tărănesc, într-o situație excepțională de grea, ca cea de azi, și față de probleme pe care nici nu le înțelege nici nu le cunoaște.

Opinia publică sănătoasă și cumințe din această țară va ști să judece pe fiecare după cinstea cu care își expune părerile și după chipul cură în-telege să o servească.

VICTOR SLĂVESCU

FOOT-BALL

Ujpest-Bocskay (comb.)—Unirea-Tricolor

3-0 (0-0)

— Al treilea meatch nocturn —

A treia „nocturnă” desfășurată ieri seară pe arena Rom-comit, nu s'a bucurat de succesul celor precedente, atât din punct de vedere moral cât și material.

Unirea-Tricolor a cedat combinației pestane Ujpest-Bocskay, cu un scor care oglindește perfect fizionomia jocului.

Oboenii nu s'au acomodat cu noile condițiuni, jucând sub formă obișnuită.

Ungurii deosemena nu au excelat și ca urmare... un match anost.

În prima parte a jocului, uniriștii au dominat, fără a reuși să transforme însă această superioritate într-un rezultat concret.

Pătrundeau până în fața porții adverse unde interven-ta fundasilor pestani și al oboenului Miklos strica toate combinațiile.

În timpul acesta pestanii se rezumau la un-oc de apărare, întrerupând rare ori de încursiuni, încheiate din contra-atacuri.

Repriza următoare are alt aspect în ce privește superioritatea teritorială. Atacul pestan este la postu său și presează poarta lui Rădulescu. Scorul este deschis de Kiss, care reia, mingea pasată de Jakube, care reușește o lovitură liberă.

Al doilea punct este marcat un minut mai târziu de Jakube. Ultimul punct al partidiei este marcat de Böry.

D. Petrescu a condus următoarele formații.

Unirea-Tricolor: Rădulescu, Suctulescu, Russen, Steinbach, Ghemelle, Florea, Seifert, Popescu, Căran, Miclos.

Ujpest-Bocskay: Alberti, Kövarp, Tancso, Palotás, Gyulai, Gombköt, Markos, Kiss, Jakube, Eory, Deri.

I. L.

PREȚUL ABONAMENTULUI LA ZIARUL UNIVERSUL ESTE:

Lei 750 pe un an

„ 380 pe 6 luni

„ 200 pe 3 luni

„ 80 pe 1 lună

Austria în ajunul unor evenimente grave

— Heimwehrul cere proclamarea statului fascist austriac —

Viena, 16 (Ulstein). — În anul guvernului austriac au început să se producă grave neînțelegeri.

Organul creștin-social „Neuigkeits Weltblatt”, publică astăzi seară un articol intitulat „Austria la răscălt”, în care spune că în cursul săptămânii viitoare se vor lua decizii hotărâtoare. Ziarul prezintă ca prințul Starhemberg va cere Luni, la Innsbruck, la congresul Heimwehrului, proclamarea statului fascist austriac.

Măine se va ține la Graz o întrunire a frontului corporațiilor naționale, la care vicecancelarul Winkler se va pronunța de partea lui Dollfuss, respingând cu energie toate încercările de a se organiza statul austriac după modelul italian.

Continuând, „Neuigkeits Weltblatt”, spune că la aceste întruniri se vor prezenta cele două căi între care trebuie să aleagă Austria.

Dollfuss respinge fascismul și nu vrea decât o Austrie corporativă independentă. Produce deasemenea senzație articolul de fond al „Prager Presse”, care se teme că prințul Starhemberg va încerca o lovitură de stat, încercând să igonească, în primul rând, pe social-democrații din fruntea consiliului municipal al Vienei.

Ziarul spune că o Austria fascistă va avea sprințul anumitor state, dar va pierde simpatia acestor state, care din motive morale nu vor să asfină o stare de lucruri care nu se va putea menține decât prin forța brută a Heimwehrului și va pro-

voca mai mult sau mai târziu războiul civil, ducând apoi la nimicirea păcii în Europa.

Articolul termină cu fraza: „Ar fi o nenorocire pentru Austria, dacă factorii răspunzători nu vor face tot ce le stă în putință pentru îndepărtarea primejdiei”.

În fine, oficiosul Heimwehrului, într-un articol intitulat „Austria devine fascistă”, cere ca guvernul să îndeplinească imediat cererile Heimwehrului.

NAȚIONAL-SOCIALISTI PRĂGĂTESC ATENTATE

Innsbruck, 16 (tel. part.). — Poliția din Innsbruck bănuia de mai mult timp că numeroși național-socialiști din localitate au gredat ascunse în locuințele lor. Făcând azi mai multe percheziții, poliția a descoperit în locuința unui național-socialist un sac în care erau 46 grenade.

Sau făcut numeroase arestări.

GREVA MINIERILOR

Viena, 16 (Rador). — Mișcarea greviștilor a minerilor din Stiria s-a extins asupra tuturor minelor aparținând marelui societății alpine „Montan”. Numărul greviștilor trece acum de 4000.

Principala revendicare a minerilor este ca salariile să fie din nou plătite de două ori pe lună, acordându-li-se avansuri săptămânale.

Viena, 16 (Radio-Central). — S-a stabilit că greva lucrătorilor din mină de cărbuni din Stiria, nu a fost provocată de un conflict de muncă, ci de sec. „Alpine Montan Gesellschaft”, care a sub conducere național-socialistă. Aceasta, spre a produce dificultăți guvernului Dollfuss.

Guvernul austriac anunță că va face o intervenție, al cărei rezultat va produce, probabil, senzație.

Introducerea inflației în Statele-Unite

— Acoperirea aur a dolarului va fi redusă la 25 la sută —

Washington, 16 (Rador). — În cercurile guvernului american se consideră că, deși planul de restaurare națională n-a eșuat, trebuie recunoscut că în ce privește forma sa de până acum, el a epuizat toate mijloacele de care dispunea. În consecință, administrația este nevoită să recurgă la noi măsuri, dintre care principală pare că va fi inflația.

Situația actuală este comparată cu aceea a unei divizii militare. „Nira” a fost un atac lansat împotriva presiunii economice, așa cum erau aruncate divizii puternice utilizate, împotriva pozițiilor dușmanii, în cursul războiului. Atacul a reușit din punct de vedere tactic, frontul dușman fiind spart. Armata inamică n-a fost însă distrusă. În consecință, armata atacatoare se vede obligată a se reconstitui înainte de a da un nou asalt.

Armele, pe care guvernul intenționează a le folosi în viitorul atac, sunt de două feluri:

În primul rând, băncile vor fi constrânse să ajute economia prin fonduri avansate de stat, ajungându-se în curând la o naționalizare mărită sau nu a băncilor.

În al doilea rând, ridicarea prețurilor va fi forțată prin măsuri monetare de natură inflaționistă, ale căror consecințe vor fi, dacă nu naționalizarea întregii economii, cel puțin un larg control al statului.

Măsurile acestea apar cu atât mai necesare cu cât statisticile arată insuficiența măsurilor luate până acum. Reînvierea industrială, înregistrată în cursul primăverii, a avut un caracter speculativ. Judecile generale al activității industriale a progresat din Martie până în Iulie, cu 55 la sută, datorită faptului că industria a lucrat spre a acumula stocuri, manufacturate la prețuri scăzute, în intenția de a profita ulterior de ridicarea prețurilor. De câteva săptămâni însă, indicele general a scăzut din nou, industria neputând lichida stocurile acumulate.

Problema cea mai gravă a momentului este aceea a sporirii simultane a angajărilor de personal și a capacității de cumpărare. Principiul cumpărării.

tor, care trebuie să fie stimulat, este agricultorul, a cărui capacitate de cumpărare, exprimată în aur, este astăzi inferioară celei din 1932. Scumpirea produselor manufacturate a dus la o nouă scădere a puterii de cumpărare a agricultorilor.

Toate aceste considerații fac ca STATELE-UNITE SA SE VADA NEVOITE A PROCEDA LA O POLITICA DE INFLAȚIE.

Noua scădere a dolarului

New-York, 16 (Rador). — Azi s'a produs o nouă scădere a dolarului. Francul francez a atins din această cauză cursul record de 5.82 cenți, iar lira sterlină a ajuns la 4.69 jum.

Acute fluctuații au avut influență la bursa de valori. Wallstreet-ul a reacționat, cele mai multe acțiuni recăștigând ușor pierderile suferite în ajun.

În cercurile burselor se crede că măsuri inflaționiste radicale sunt de așteptat curând.

Care va fi noua valoare a dolarului

New-York, 16 (Rador). — Cercurile financiare cele mai bine informate, consideră că devalorizarea legală a dolarului va fi făcută la valoarea aur reprezentând 55 la sută din valoarea sa dinainte de părăsirea etalonului aur. Această devalorizare, ar putea să se producă în scurt timp, poate chiar în cursul acestei luni.

Acum dolarul este depreciat cu puțin mai mult decât 33 la sută. Diferența dintre această cifră și deprecierea de 45 la sută la care se va fixa noua valoare aur a dolarului, ar fi destinată să determine urcarea prețurilor materiilor prime, pe care guvernul o socotește imperioasă necesară.

Capitalurile americane evacuate în străinătate

New-York, 16 (Rador). — Cercurile financiare din Wallstreet evaluează la un miliard dolari aur totalul capitalurilor americane evacuate în străinătate de la părăsirea etalonului aur și transformate în depozite străine.

În cazul unor fluctuații monetare în străinătate, reînnoirea grăbită a capitalurilor americane expatriate, ar duce, după cum se declară, la o creștere rapidă a cursului dolarului, provocând toldeodată o scădere correlativă a prețurilor materiilor prime și a tuturor bunurilor în genere.

Este puțin probabil ca să se facă uz de la început de noi emisiuni. Este mai probabil ca acoperirea aur a dolarului, care este astăzi de 40 la sută, să fie redusă la 25 la sută. Probabil că va fi admis și argintul ca metal de acoperire monetară. A-fără de aceasta, se pare că se va recurge la emisiunea de bonuri de tezaur pentru acoperirea cheltuielilor extraordinare.

FRANTA VA REACȚIONA

Paris, 16 (Rador). — În legătură cu noua scădere a dolarului, „Journale Industrielle” subliniază necesitatea de a asigura o protecție eficace a pieței franceze.

În cazul când scăderea dolarului ar continua, agravând raporturile comerciale cu America, președintele Roosevelt va trebui să se aștepte a vedea luându-se măsuri în toate țările lovite, cu scopul restabilirii echilibrului.

Tezaurul american și conducătorii lui „Federal Reserve Bank” sunt de părere că prelungirea nesigură asupra soartei dolarului poate să atragă grave primejdii. Atât timp cât d. Roosevelt nu se va pronunța limpede asupra acestei chestiuni, declarațiile cercurilor financiare, problema trebuie considerată ca fiind în suspensie.

CURSUL AURULUI

New-York, 16 (Rador). — Cursul oficial al aurului pe ziua de azi a fost fixat la 30.49 dolari uncia de aur fin, deci cu 8 cenți mai mare decât cursul de ieri.

Înainte de abandonarea etalonului aur, uncia de aur fin valora 20,67 dolari.

Efectul interzicerii titlurilor străine la bursa Paris

Paris, 16 (Rador). — În treaga presă financiară, comentând abrogarea legii din 1916, care interzicea introducerea titlurilor străine, subliniază că bursa din Paris era paralizată până acum în acțiunea ei.

Grație inițiativei guvernului, piața financiară a Parisului va putea participa mai ușor la tranzacțiile internaționale, putând negocia numeroase valori cari până acum erau în cea mai mare parte excluse.

Guvernul cehoslovac a hotărât să ceară rechemarea nuntului papal Ciriaci

Praga, 16 (Radio-Central). — În sedința consiliului extraordinar de miniștri de azi, s'a hotărât, dezavuarea nuntului papal Ciriaci și facerea, în același timp, a unui demers în acest sens pe lângă Vatican.

ORIGINEA CONFLICTULUI

În ce privește preambulul acestui afaceri, se anunță că nuntul papal, a primit la 1 Septembrie, de la Beneš, o scrisoare, în care i se făcea cunoscut că atacurile oficioșului agrarian „Venkov” nu sunt în niciun caz aprobate nici de primul președinte și nici de secretarul general al partidului agrarian.

S'a căzut de acord, ca scrisoarea nuntului și comunicarea d-lui Beneš să nu fie date publicității.

Nuntul a așteptat publicarea unei retracții în „Venkov” și a fost foarte indignat, când a citit la 9 Septembrie, în același ziar, o notă de retracție pentru fostul arhiepiscop Skrbensky, care fusese atacat și el de ziar, fără ca ziarul să facă vreo retracție, în ce privește atacurile cauze nuntului.

Din cauza aceasta, s'a simțit îndreptățit să publice scrisoarea adresată abatelui Hlinka, șef al partidului populist slovac, considerând că n'a obținut satisfacție suficientă în această chestiune.

Întrevedere între d. Beneš și nuntul papal Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

PUTERNICĂ EXPLOZIE LA UN DEPOZIT DE PULBERE DIN MOSTAR

Belgrad, 16 (Ulstein). — Vineri după amiază, a făcut explozie un depozit militar de pulbere dintr-o suburbie a orașului Mostar.

Un soldat, care se afla în interiorul depozitului, altul de sentină și o fată de țară care trecea pe stradă în momentul exploziei, au fost omorâți pe loc. Trei lucrători, cari lucrau în apropierea depozitului, au fost grav răniți.

Numeroase clădiri din vecinătate au suferit pagube considerabile, spargându-li-se toate geamurile.

Ancheta nu e încă terminată, dar se crede că explozia a provenit din neglijența soldatului din interiorul depozitului, care și-a aprins o țigară.

Accident la cursa de automobile din Anglia

— Un automobilist mort —

Londra, 16 (Rador). — Cursa de automobile de la Brooklands, pe distanța de 804 km. sau 500 mile, pentru automobilele de toate categoriile, a fost câștigată, azi după amiază, de automobilistul Hall, care a parcurs distanța cu o viteză medie de 171 km. 400 m. p. pe oră.

În timpul cursei, automobilul, condus de d. Watson, s'a răsturnat luând foc. Conducătorul, grav rănit, a fost internat în spital unde a încetat din viață.

Conducătorul Watson a săpat la moarte, alegându-se numai ca arsuri grave, grație faptului că a fost aruncat din mașină.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

PRĂBUȘIREA UNUI AVION

În apropiere de locul unde s'a despărțat cursa de automobile, care este cea mai rapidă cursă mondială, s'a prăbușit azi dimineață un avion de bombardament din aviația engleză. Spectatori au fost în impresia de acest accident de aviație.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

Accidentul s'a produs în momentul cel mai interesant al cursei, înainte de sosire. Sosirea automobilelor concurențe a fost mult stăjenită din cauză că toți concurenții au trebuit să frâneze brusc pentru a evita sfârșimurile aprinse ale automobilului răsturnat.

INTREVEDERE ÎNTRE D. BENEȘ ȘI NUNTUL PAPAL

Praga, 16 (Rador). — Azi a fost o întrevedere între d. Beneš și nuntul papal.

Întrevedere a durat trei ore, având de obiect scrisoarea adresată ieri de nuntul Ciriaci abatelui Hlinka, deputat, liderul partidului populist slovac.

Această scrisoare este considerată de opinia publică cehoslovacă ca o imitație în afacerile interne ale Cehoslovaciei încercându-se să se facă o separație ostentativă între slovaci și poporul ceh.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

După această întrevedere, d. Beneš a avut o conferință cu președintele consiliului.

Consiliul de miniștri a fost convocat după amiază într-o sedință extraordinară, în cursul căreia s'a ocupat de scrisorile nuntului Ciriaci.

Consiliul de miniștri, considerând că manifestarea nuntului Ciriaci este inadmisibilă, a cerut Vaticanului să ceară pe nuntul Ciriaci la Roma, pentru clarificarea oficială a acestei afaceri.

Ratificarea pactului italo-sovietic

Roma, 16 (Rador). — Consiliul de miniștri a ratificat, azi, proiectul de decret, prin care se aprobă semnarea pactului de amicitie, neagresiune și neutralitate italo-sovietic.

N'a fost fixat Paștele catolic

Cetatea Vaticanului, 16 (Rador). — Ziarul „Osservatore Romano”, oficiosul Vaticanului, desminte știrile publicate de un ziar străin că s'ar fi creat o comisie de cardinali pentru reforma calendarului și că această comisie ar fi găsit deja soluția pentru fixarea definitivă a sărbătorii Paștelui.

Ziarul precizează că o astfel de comisie n'a fost numită până acum, iar punctul de vedere al Sfântului Scaun în această privință este bine cunoscut.

Acorduri comerciale ale Greciei

Atena, 16 (Rador). — Între Grecia și Spania s'a semnat acordul comercial prin care se stabilește între cele două țări un regim de schimb de mărfuri în natură. Se face excepție pentru grâu sovietic, importat în Grecia, care o să fie plătit 80 la sută în bani, iar restul de 20 la sută în mărfuri.

Un alt acord, încheiat între Grecia și Italia, prevede că Regia italiană se angajează să cumpere din Grecia o cantitate determinată de tutun, pentru care o să da în schimb produse italiene.

Atac împotriva legației germane din Viena

Viena, 16 (Rador). — Astăzi la amiază un grup de comunisti a manifestat în fața legației germane, spargând cu pietre numeroase geamuri.

Manifestanții au strigat: „Jos fascismul hru”, cerând ca d-l Hitler și Goering să fie spânzurați.

În fața legației aflându-se un singur polițist, el a putut numai să grăbească pe manifestanți, amenințându-i cu revolvarea până la sosirea întărilor. Patru manifestanți au fost areștați.

Aprobarea împrumutului austriac

Roma, 16 (Rador). — Comisia statelor, care au garantat împrumutul Austriei, în sedința de azi a aprobat omologarea unui nou împrumut intern în Austria.

D-na și D-nul Farmacist Eugen Paraschescu aduc mișcări de nemărginită dragoste și mângâiere ce li s'a adus din partea tuturor persoanelor și dragilor copii, care au luat parte la cruda durere ce au înțeles, cu ocazia pierderii iubitelor lor.

GINA

mulțumesc tuturor din toată inima.

Familia Henzel mulțumeste pe această cale tuturor acelor care au luat parte la nemărginita durere pricinată de pierderea iubitelor și bunurilor lor.

SABIN H NZEL

34

Desbaterile comi siei internaționale pentru anchetarea incendiului Reichstagului

Londra, 16 (Radio Central). — În sedința de azi a Comitetului internațional pentru anchetarea incendiului Reichstagului a fost audiat un ziarist german, al cărui nume n'a fost făcut cunoscut, fiindcă are rude care trăiesc în Germania.

Acest ziarist a făcut declarații senzaționale despre d-nul Hitler, asasinat de curând în Austria, probabil de național-socialiști, spunând că acesta i-a comunicat că în Bavaria a fost înființată în 1925 o fabrică patronată de guvernul german pentru falsificarea de bancnote străine și că această fabrică a confecționat timp de un an bancnote franceze a 1000 franci.

Printre conducătorii fabricii figurau unele personaje de seamă din ministerul de externe german.

Sus numitul ziarist, reînăl-

nind pe Bell în 1932, acesta i-a spus că se teme să nu fie asasinat de național-socialiști germani, de care cunoaște prea multe din secretele lor.

Bell i-a arătat apoi o listă, cu numeroase nume și i-a spus că aceste nume sunt ale amicilor intimi ai șefului statului major hiltier, Röhmer, care după cum se știe a fost asasinat în diferite rânduri de homosexualitate.

În această listă, ziaristul german a găsit și pe acela de „Marx van ubbe”, litera L dela începutul cuvântului Lubbe fiind indecifrabilă.

Bell i-a precizat că acest nume e al unui olandez.

Întrebat de avocatul Moro Gialferi dacă poate confirma această declarație pe cuvânt de onoare, ziaristul german a răspuns afirmativ.

Situația producției mondiale

Geneva, 16 (Rador). — Rezultatele anchetei internaționale a Societății Națiunilor asupra producției mondiale au fost publicate.

Luând ca bază cifre de 100 pentru perioada dela 1925 la 1929, producția totală alimentară și a materiilor prime reprezintă în 1929, 110; în 1932, 94; iar producția agricolă în 1924, 104. Punctul cel mai scăzut al depreșurii în activitatea

producției mondiale a fost atins la mijlocul anului 1932.

Producția industrială generală a manifestat o tendință de ridicare în a doua jumătate a anului 1932. În primul trimestru al anului 1933 s'a produs însă o nouă scădere în numeroase țări. Anul 1

„UNIVERSUL” ÎNȚARA

Congresul anual al partidului național-agrar

Roman, 15 Sept.
In sala Trilanon s'a deschis
Joi congresul partidului național-
agrar din jud. Roman, con-
ducut de d. Sp. Varnav.

Congresul a fost prezidat de
d. Eugen Goga. Au luat parte
delegați din toate comunele, în
frunte cu preoți și învățători.
D. SP. VARNAV salută pe
congresiști, aduce omagii M. S.
Regelui și critică cu vehemență
guvernarea național-tără-
niștilor.

D. GH. CIUMAȘU, secretarul
organizației, citește darea de
seamă a activității politice.
Se ratifică alegerea comite-
tului executiv, care se lărgeste
cu încă 15 membri, preoți și în-
vățători.

Se discută cuvântul d-lui N. PO-
POVICI PODAȘCA, care insistă
asupra rolului preumpanilor
ce-l au sătenii în viața noastră
politică, în urma reformei
votului universal.

D. C. IDRICEANU, învățător
din Dămileniș, face o docu-
mentată paralelă între prețurile
produselor sătenilor dinainte de
război, cu cele de după război,
cerând intervenția guvernului
vitor pentru asigurarea prețu-
lui recoltei și adăugarea lui la
costul obiectelor pe care le cum-
pără agricultorii.

Sătenii I. MOCANU din Chi-
liu, critică legea conversiunii,
arătând dezavantajele ce le ad-
uce plugarii.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Soarta unei școli românești din Huedin

— Dela d-l dr. Angelescu, până azi. — Românii din
Huedin și școala de meserii. — Moșii cer men-
ținerea ei —

Cluj, 13 Sept.

Ne-am ocupat adesea de si-
tuația orașului Huedin și am
făcut acest lucru din motivul
că acest oraș este un fel de
anacronism între satele romă-
nești ce îl înconjoară. La
poelele Munților Apuseni, el
este un centru natural a peste
50 de comune care sunt locuie
exclusiv de români, dar Huedi-
nului are o majoritate de po-
pulație ungurească și evreiască.
Firește, în asemenea impre-
jurări am susținut și vom sus-
ține cu convingere, necesitatea
creării unei școli românești
mai pronunțată la Huedin, căci
Moșii din zecile de comune din
împrejurimi nu pot fi lăsați la
discreția minorităților din ac-
cest oraș înstrăinat, înfipt în
mod artificial și forțat în mij-
locul populației românești. Din
nenorocire sunt însă mulți,
chiar români, care nu gândesc
la fel.

SABOTAREA OPEREI DE ROMANIZARE

Un mijloc bun pentru a da
un aspect mai românesc ora-
șului, ar fi școala. În adevăr,
după unire, la Huedin s'a înfi-
ințat un gimnaziu și școala de
meserii, ambele foarte necesare
și folositoare în această regiune.
Prefectul de atunci, d. Mure-
șanu, a dat tot concursul său
acestor școli.

Prin anul 1925 Huedinul avea
două școli românești de care
putea fi mândru, și pe care tre-
buia să le mențină cu orice sa-
crificiu. Totuși, după câțiva ani
gimnaziul și-a închis porțile, iar
acum strălucit și înstrăinat al
indrumărilor de a săpa și teme-
lile școlii de meserii, pentru că
românismul din Huedin s'a re-
geseze cât mai mult.

Firește, românii cu mai mult
simț național privesc cu multă
durere ceea ce se întâmplă în
oraș, și ne cer sprijinul, pen-
tru ca viața românească din
Huedin să nu se stingă. Faptul
acesta ne determină să exami-
năm puțin situația școlilor ro-
mânești din oraș, și să vedem
de unde vine răul.

INTEMEIATORII DE ȘCOLI ȘI DARAMATORII DE ȘCOLI.

Școala de meserii și gimnaziul
din Huedin își datoresc exis-
tența lor tot d-lui dr. C. Ange-
lescu, omul care a făcut mai
mult ca orice pentru școala
românească din Ardeal.
Din nenorocire, despre gim-
naziul din Huedin nu mai pu-
tem vorbi, pentru că urmașii
d-lui dr. Angelescu, i-au închis
porțile, făcând pe copiii de
moși să stea acasă să păzească
vitele. Școala de meserii, înfi-
nțată în 1925, a fost înzestrată
cu un local potrivit, cu grădina
minunată, tot de d. dr. Ange-
lescu. Pentru nevoile școlii s'a
cumpărat casa Barcsay și în ca-
păla au harnicul director al
școlii, d. I. Georgescu a făcut
o școală model la Huedin, mun-
cind cu multă drăgoșie și fă-
când mari sacrificii pentru ea.
Copiii de moși au fost atrași
la școala de meserii din Huedin
și în câțiva ani expozițiile șco-
lare au dovedit că îndemna-
re au acesti copii, și că de
bine se facuse că li s'a deschis

D. EUGEN GOGA evocă a-
mintirile de război ce-l leagă de
Moldova și de prietenul său d.
Sp. Varnav și laudă sănătoasa
organizație a partidului din lo-
calitate. Atribue dezastrul fi-
nanciar al țării concepțiilor gre-
șite și guvernării desmășate
a național-tărăniștilor, cari
sunt străini de plugarimea no-
astră, ce reprezintă formidabila
forță economică în unirea ei
suflătoare. Preconizează urmă-
toarele soluțiuni pentru salva-
rea și îndreptarea țării: 1) O
dictatură agrară pentru asigu-
rarea și valorificarea bogățiilor
tărăniștilor; 2) Formarea unui
suflut nou eroic și o nouă men-
talitate bazată pe cinste desă-
vârșită și pe muncă fără pre-
get; 3) Revizuirea impozitelor
prin surșura lor după capacita-
tea de plată a contribuabili-
lor — urmata de un buget per-
fect echilibrat; 4) Revizuirea
de sus în jos a ad-ției prin re-
ducerea ministerelor și a func-
ționarilor superiori nefolositori
și fixarea de salarii juste pen-
tru munca productivă și cons-
tructivă a celor utili; 5) Ince-
tarea misiunilor în străinătate,
cari costă enorm, fără folos; 6)
Datorile externe trebuiesc
plătite, dar eșalonate dobânzile,
cari sunt prea mari; 7) Aran-
jarea raporturilor între credi-
tori și debitori și apoi de vor-
bit, dacă va fi cazul, de restă-
bilizare, care ar fi o crimă să
se facă toamna, după ce sătenii
și-au vândut recolta; 8) În
chestia valorificării cerealelor,
dăruie aprovizionarea armatei
fără samsari și stabilirea con-
sumului intern, surplusul să fie
exportat în țările cu care tre-
buie să avem legături comercia-
le pe baze agricole.

După ce se citește și aprobă
moțiunea, o telegramă omagias-
că către M. S. Regele și alia de
devotament către d. Octavian
Goga, congresul se închide, par-
ticipanții conducând pe mem-
brii comitetului executiv la ciu-
bul partidului din str. Mare. A
urmat un banchet în cinstea
d-lui Eugen Goga.

D. C. IDRICEANU, învățător
din Dămileniș, face o docu-
mentată paralelă între prețurile
produselor sătenilor dinainte de
război, cu cele de după război,
cerând intervenția guvernului
vitor pentru asigurarea prețu-
lui recoltei și adăugarea lui la
costul obiectelor pe care le cum-
pără agricultorii.

Sătenii I. MOCANU din Chi-
liu, critică legea conversiunii,
arătând dezavantajele ce le ad-
uce plugarii.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

Învățătorul MIRCEA MO-
REANU (Boghicea) vorbește
despre d. Octavian Goga, fiul
Ardealului, ca poet și ca om
politic.

D. N. BOTEZ, fost ajutor de
primar, arată superioritatea
morală și politică a partidului
național-tărăniștilor.

D. GH. LEFTER, învățător la
Traian, com. Săbăoani, condam-
nă muncina și demagogia na-
țional-tărăniștilor.

D. AUREL POPOVICI, vice-
președinte, își exprimă mulțu-
mirea că membrii au răspuns
în număr așa de mare — peste
1200 săteni — la chemarea par-
tidului, și le laudă statornicia
în politică.

IAȘI

ATERIZARE FORTATĂ.

D. general Hențescu inspec-
tor al aviației, însoțit de fa-
milia sa venea acasă cu un
avion de la București spre
Iasi. În apropiere de stația
Bărești stărnindu-se o furtu-
nă, d. general Hențescu a fost
nevoit să aterizeze.

Avionul a rămas în plin
câmp păzit fiind de jandarmi.
Azi dimineață aviatorul și-a
continuat zborul ajungând la
Iasi în bune condiții.

PLOAIE TORENȚIALĂ. —
O ploaie torențială, însoțită de
grindină, s'a abătut asupra
com. Rediu, Tătar, Tomești și
Voinești, din jud. nord.

Recolta a fost distrusă pe
mari întinderi. Multe vite au
fost înecate.

Prefectura de județ a trimis
echipe de lucrători pentru des-
locarea șoarelo.

CUPTOARE PENTRU US-
CAT PRUNELE. — Din cau-
za ploilor dese din vara acas-
ta porumbul nu s'a cōpt.

Pentru a se preîntâmpina
consumarea acestui porumb
care ar provoca o adevărată
nenorocire, prefectura de ju-
deț a decis a se înființa în di-
ferite comune rurale cupatoare
speciale pentru uscarea lui în
mod artificial.

INGINER INCORECT. —
Comerciantul Natan Wachtel,
din Iasi, a cerut parchetului
local ca, erut Jacob Wincler,
din București, acuzat de abuz
din București, acuzat de abuz
din București, acuzat de abuz

de încredere în dauna d-sale,
să fie arestat.

Deoarece acesta nu prezintă
suficientă garanție, parchetul
de Ilfov a fost sechizat de acest
fapt.

ȘCOLARE. — Ministerul
instrucțiunii publice a telegra-

fiat azi inspectorului școlar
din Iasi, ca să se mai primeas-
că în toate școlile de băieți și
fete cel puțin din localitate,
înscriserea a clasei celei de
fiecăre clasă peste numărul pre-
văzut de regulament, ținându-
se seama de excedentul elevi-
lor, anul acesta.

FISCALĂ. — Dintr-o statis-
tică întocmită de ad-ția finan-
ciară de încasări și plăți din
Iasi, rezultă că în cursul ace-
stui săptămâni încasarea impo-
zitelor în județ a sporit cu 50
la sută. În schimb, în oraș, în-
casările au scăzut cu circa 40
la sută.

A RENUNȚAT LA GRE-
VA FOAMEI. — Dem. Lupan,
fost contabil al Universității
ieșane, acuzat de excocherii
și deținut în penitenciarul Ga-
lata după 14 zile de greva foa-
mei a renunțat azi de a mai
continua greva.

CONSITAURE FISCALĂ. —
Sâmbătă, la ora 2 d. a., s'au
întreținut în Consiliul de ju-
deț d-nii: N. Costăchescu, pre-
ședintele Senatului, prefect V.
Petrovanu, ad-tor, V. Tăutu și
N. Gheorghe, reprezentan-
ți ai comisiunilor, pentru a se
decide înscriserile la plata impo-
zitelor.

După agitate discuții s'a ho-
tărât ca executările să nu se
mai facă cu sigiliile și ridicarea
mărfurilor. Agenții fiseului
vor trata cu fiecare contribu-
abil în parte pentru ca plata
impozitelor să se facă eșalonat
în raport cu datoriile și cu pu-
tețea de plată.

SPARGERE. — Noaptea,
necunoscuți au spart magazi-
n d-lui L. Cauffman din str.
Obreja, furând o mare canti-
tate de marfă.

TOPLIȚA-ROMÂNĂ

fost aleasă ca președintă d-na
profesoară Maria Topăreanu
dela școala de ucenici.

ORADEA

SI-A LOVIT GRAV MATUSA.
— Văduva lui Marton Fülöp ad-
ministră venitul unei cărci-
ni, împreună cu nepotul ei
Desideriu Folticsho. Acesta fi-
ind supărat că matusa lui îl
cere mereu o datorie de 12 mil.
lei, a lovit-o cu un obiect greu
în tâmplă, lăsând-o într-un
stare de sânger.

În stare foarte gra-
vă, femeia a fost transportată
la spitalul județean.

MURIT CAZAND DIN-
CUL CARUTĂ. Iosif Albert,
în vârstă de 78 ani, proprietar
de pământ din com. Biharia,
pe când se întorcea acasă dela
Oradea cu o gabrieletă, la co-
titura a drumului ce duce la
Episcopia Bihorului, făcând o
mişcare greșită spre a îndemna
calul, s'a prăbușit la pământ și
a murit pe loc. Medicul de cir-
cumscrpție examinând cadav-
rul, a constatat că moartea l-a
provenit din cauza unei loviri
în cap.

Parohul a autorizat imor-
năntarea.

ADUNAREA ASOCIAȚIEI ÎN-
VATĂTORILOR. SUBSECȚIA
CEICA. — La 13 Septembrie c.,
a fost în com. Căca adunarea
subsecției învățătorilor, sub
președinția d-lui I. Mangra.
Adunarea a avut ca scop pre-
gătirea unui nou program de
activitate pentru anul școlar.

D. I. Mangra a deschis se-
dinta, arătând importanța co-
operării școlare.

D. C. Munteanu, revizor șco-
lar, a dat învățătorilor îndru-
mări în vederea începerii nou-
lui an școlar.

D. A. Sorescu, delegatul co-
mitetului județean, a făcut o
mică dăre de seamă asupra
congresului și a adunării ge-
nerale dela Cluj și a arătat ne-
voia solidarității între membrii
Asociației generale a învăță-
torilor din România, mai ales în
timpurile grele de astăzi.

Au urmat observații și pro-
punerii, în legătură cu bunul
mors al școlii populare și al
corpului învățătoresc.

FURT DE CAI. — Măcelarul
Otvid, din str. Eroul Necunos-
cut nr. 7, a reclamat poliției că
necunoscuți i-au furat căruța
cu cai, pe când el intrase într-o
prăvălie din piața Mihai Vi-
teazul.

STORJOINIE. — În
spitalul local a decedat Vladi-
slav Cabneac din com. Banila
pe Siret, fiind bolnav de tifos
exantematic.

MUSCĂT DE CAINE. — Fe-
lița cap. Costache, dela cerul
de recrutare din localitate a
fost mușcată de un câine va-
gabond.

Felița a fost pusă sub supra-
veghere.

Se crede că, animalul nu era
turbat.

GURA HUMORULUI
BATAIE. — Săteanul Alstar
Bocea cu feciorul său Arcadi și
nepotul Ioan Bocea, din com.
Voronet, având o ură veche pe
Pamfil Măndrili, i-au pândit
Miercuri, pe când se întorcea
dela țarg și i-au bătut sălbatic
cu topoare și cu o pălănie. Adus
la medic, s'a constatat că
victimă are fracturată baza
craniului, mâna dreaptă în
două locuri, omoplatul drept și
o contuziune în soldul stâng.
Criminalii au fost arestați.

TRIMIS LA URMA. — Itzig
Grünfeld, din Rădăuți, a fost
prins de poliție, înșelând publi-
cul prin vânzarea unor jocuri
de scamețorie. Neavând ca în
regulă, a fost trimis în um.

ORHM

INCENDIU. — La casa lui Pro-
copie Lida din Ustia, a izbuc-
nit un incendiu. Casa a ars
complet, fiind construită în
întregime din lemn. Pagubele
se ridică la 8.000 lei.

SINUICIDERE. — În ziua de
11 Septembrie, la via d-lui N.
Jăneșevici din Ghetlova, s'a
sinucis prin strangulare, Vasile
Turcanu, de 60 ani. Se fac cer-
cetări pentru a se constata
cauzele care au determinat pe
nefericitul bătrân să facă acest
pas.

OMORAT DE TRASNET. —
Zilele trecute, pe teritoriul
com. Lipeni deslănțindu-se o
ploaie torențială, trăsnetul că-
zând asupra casei lui Mihail
Mășcol, a omorât pe fiul acas-
tă în etate de 15 ani.

MOINEȘTI

AGRESIUNE. — Aglaia I.
Ardeleanu din Băhnașeni, ven-
ind spre casă, a fost acostată
în plină stradă de Elena I.
Lăzăreș, și de fiul acesteia
Gheorghe, cari au trântit-o în
șanțul șoselei, bătându-o crunt.
Șeful postului de jandarmi
le-a dresat acte.

FURT. — A fost dat în ju-
decată Neculai I. Ionit, din
Lucăcești, pentru că a furat
fân dela consteanul său Sp.
N. Rusu.

ULTRAGIU. — Caserul co-
munal N. Antohi Stamate
din Șorțeni, ducându-se să a-
plice un sechestru pentru ne-
plata impozitelor, la Maria Iie
Cernat, a fost ultragiat de a-
ceasta și de Elena Iie Cernat.
Șeful postului de jandarmi, care
se găsea de față, le-a încheiat
acte înalțându-le judecătii.

PREȚUL PAINII. — Delega-
ția permanentă a orașului
Moinești a stabilit ieftinirea
pâinii, fixând la 5 lei pâinea
neagră și 7 lei pâinea albă, cu
o toleranță de 50 grame la kg.

GERNAUȚI
PREȚURILE VITELOR. — În
ultima zi de țarg s'a obser-
vat pe piața vitelor din Cer-
nauți, un imbucător început
de învinovă, vânzările și cum-
părările atingând un nivel mai
ridicat.

Astfel au fost vânduți: 65
de tauri, 120 de boi, 11 vaci,
620 de viței, 250 porci, 222 de oi
și 180 de cai. Prețurile au variat
pentru fiecare categorie în
mod următor: vite mari 7-8
lei kg.; viței 8-10 lei kg.;
porci 11-15 lei kg.; oi 12-15
lei kg.; vaci 10-12 lei kg.;
200 lei bucata; cai: 600-500
lei.

FURT. — Comerciantul Da-
vid Kornblum, din str. Ișope-
scuți 1, a reclamat că necunos-
cuți s'au introdus prin sparge-
re în locuința sa, furându-i
articole de îmbrăcăminte.